

NÆRHEDS- OG GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse ”Smart Regulation in the European Union”, COM(2010) 543

Den 28. oktober 2010
NKS/eogs

Resumé

Kommissionen offentliggjorde d. 8. oktober 2010 meddelelsen ”Smart Regulation in the European Union”. Smart regulering er en videreførelse af politikområdet bedre regulering. Ifølge meddelelsen skal smart regulering som tilgang til politikudvikling gælde for hele beslutningsprocessen, være et fælles ansvar mellem EU-institutionerne og medlemslandene samt styrke interessenternes stemme. Særligt vigtige nye initiativer er såkaldte ex post evalueringer af eksisterende lovgivning, såkaldte fitness checks af sammenhængende politikområder samt udvidelsen af Kommissionens høringsperiode fra 8 til 12 uger. Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

Smart regulering er en videreførelse af politikområdet ”bedre regulering”. Bedre regulering som politikområde indeholdt en række forskellige initiativer, herunder især reduktion af erhvervslivets administrative byrder, optimering af konsekvensvurderingssystemet, og forbedring af høringsprocesserne.

Kommissionsformand Barroso omdøbte i sine politiske retningslinjer for den nuværende Kommission bedre regulering til smart regulering. For at finde ud af, hvad smart regulering skal indebære, igangsatte Kommissionen en offentlig høring i foråret 2010. På denne baggrund offentliggjorde Kommissionen indeværende meddelelse.

I meddelelsen skriver Kommissionen at

- 1) at smart regulering handler om hele EU-beslutningsprocessen,
- 2) at smart regulering er et fælles ansvar mellem EU-institutionerne og medlemslandene, og
- 3) at smart regulering vil styrke interessenternes stemme i beslutningsprocessen.

I henhold til det første punkt skriver Kommissionen, at den vil sammenkoble programmerne for reduktion af administrative byrder og forenkling af lovgivning, igangsætte forskellige evalueringsinitiativer samt styrke Kommissionens eget konsekvensvurderingssystem. Evalueringsinitiativ-

verne er såkaldte ex post evalueringer, som er evalueringer af eksisterende lovgivning før ny regulering laves, og fitness checks, hvor reguleringen inden for et område bliver gennemgået for urimeligt store byrder, overlap og uoverensstemmelser.

I henhold til det andet punkt opfordrer Kommissionen Rådet og Europa-Parlamentet til at bruge Kommissionens konsekvensvurderinger mere systematisk i deres forhandlinger og til selv at udarbejde konsekvensvurderinger ved større ændringsforslag. Desuden opfordrer Kommissionen medlemslandene til at implementere EU-lovgivningen så smart som muligt samt at høre interessenterne.

I henhold til det tredje punkt øger Kommissionen høringsperioden fra 8 til 12 uger fra 2012 og annoncerer en fuld revision af dens høringsproces.

Det forventes ikke, at meddelelsen vil være på dagsordenen for nogle af de kommende rådsmøder (konkurrenceevne eller ECOFIN).

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres om Kommissionens meddelelse.

3. Nærhedsprincippet

Da meddelelsen ikke indeholder forslag til konkrete retsakter, er det ikke relevant at drøfte nærhedsprincippet her.

4. Gældende dansk ret

Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

5. Høring

Kommissionens meddelelse har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst d. 11. oktober 2010.

Danmarks Rederiforening kan generelt tilslutte sig Kommissionens meddelelse. Dog mener foreningen, at Kommissionens konsekvensvurderinger ikke må medføre øgede byrder for erhvervslivet. Erhvervslivets tilbagemeldinger skal fortsat være frivillige og uden formkrav. Derudover mener foreningen, at dialogen mellem Kommissionen og erhvervslivet skal være så enkel som mulig, ved at der benyttes så få konsultationskanaler som muligt.

Dansk Erhverv (DE) bakker i høj grad op om Kommissionens generelle fokus på regelforenkling og reduktion af administrative byrder. DE finder det dog også vigtigt, at den eksisterende lovgivning ikke bare fjernes, men at den gøres så præcis og anvendelig som mulig for slutbrugerne. Desuden finder DE Kommissionens udvidelse af høringsperioden til 12 uger yderst positiv. DE ønsker, at Kommissionen fortsat sætter målsætninger for byrdereduktion efter 2012, idet dette mangler i Kommissionens meddelelse. I forlængelse heraf ønsker DE, at Kommissionen opgør den nuværende reduktionsmålsætning som en nettomålsætning. DE mener, at Kommissionen bør

udarbejde en ny konsekvensvurdering af en retsakt, når den er færdigbehandlet i Rådet og Europa-Parlamentet. Slutteligt finder DE, at Kommissionens meddelelse mangler fokus på erhvervslivet.

Dansk Industri (DI) støtter Kommissionens arbejde for bedre regulering og reduktion af administrative byrder. DI mener, at digitale løsninger er afgørende for at sikre færre administrative byrder, hvorfor lovgivningen ikke bør indeholde barrierer for digitalisering. DI støtter Kommissionens forslag til at evaluere sammenhængende sagsområder ("fitness checks"), og mener, at forslag til nye retsakter skal tage udgangspunkt i disse evalueringer. DI hilser det velkomment, at Kommissionen vil informere om planlagte evalueringer, men ønsker også, at interessenterne involveres i selve evalueringsprocessen. DI savner en stillingtagen fra Kommissionen til, hvad der skal ske efter 2012 med hensyn til arbejdet for at reducere de administrative byrder for erhvervslivet. DI ønsker en ny kvantitativ målsætning, hvor AMVAB-metoden benyttes til at opgøre den. DI er enig med Kommissionen i, at medlemslandene skal være bedre til at udnytte mulighederne for at undtage mindre virksomheder, når EU-lovgivning implementeres. DI hilser Kommissionens indsats for en mere systematisk brug af konsekvensvurderinger velkommen og ønsker virksomhederne og borgerne indtænkt i hele forløbet til og med den efterfølgende evaluering af retsakten. DI ønsker også konsekvensvurderingerne styrket på nogle konkrete punkter og en uafhængig instans til at kontrollere kvaliteten af dem. DI opfordrer til, at Kommissionens udkast til konsekvensvurderinger af nye retsakter sendes i høring og til, at Rådet og Europa-Parlamentet gennemfører konsekvensvurderinger af deres ændringsforslag. I forlængelse heraf mener DI, at Kommissionen bør være forpligtet til at udarbejde et kvalificeret skøn over konsekvenserne, selvom statistisk materiale er svært at fremskaffe. DI støtter Kommissionens forslag om ex post evalueringer. DI hilser forlængelsen af høringsperioden velkommen, men mener ikke, at online spørgeskemaer må erstatte direkte drøftelser med interessenterne.

Håndværksrådet er enig med Kommissionen i, at det er vigtigt for virksomhederne og især de små og mellemstore virksomheder, at lovgivningen er effektiv og de administrative byrder så få som muligt. Håndværksrådet finder det i denne forbindelse særligt vigtigt at fokusere på medlemslandenes implementering af EU-lovgivning og bedste praksisser herfor. Håndværksrådet mener, at reduktionen af administrative byrder er en sag for både Kommissionen, Rådet, Europa-Parlamentet og medlemslandene, og at arbejdet med dette bør fortsætte efter 2012 med nettomålsætninger og fokus på irritationsbyrder. Håndværksrådet støtter idéen med ex post evalueringer. Håndværksrådet mener, at byrdemålinger også bør finde sted ved ændringsforslag til påtænkte retsakter. Håndværksrådet støtter medlemslandenes brug af mulighederne for at undtage små og mellemstore virksomheder for visse forpligtelser i lovgivningen samt styrkelsen af Impact Assessment Board.

Landsorganisationen i Danmark (LO) medgiver, at unødigt bureaukrati skal reduceres. LO finder dog grundlæggende problemer i Kommissionens meddelelse. LO sætter spørgsmålstegn ved den metode, som beregningerne af de administrative byrder byrder i (AMVAB-metoden), og dens relevans i forhold til sundhed og sikkerhed på arbejdspladserne. LO finder, at to beregningsprincipper ikke kan bruges på arbejdsmiljøområdet: 1) at få virksomheder i et medlemsland spørges, hvorefter der ekstrapoleres til andre lande uden hensyntagen til relevante forskelle, og 2) at der kan skelnes mellem efterlevelsesevne og administrative omkostninger som følge af en lov. LO mener ikke, at der kan dereguleres på områder dækket af kollektive aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. LO mener, at forebyggelse af et dårligt arbejdsmiljø vanskeligt kan betragtes som en administrativ byrde, hvorfor Kommissionens meddelelse ikke bør give det indtryk, at færre administrative byrder er lig bedre konkurrenceevne. LO gør opmærksom på de trepartsbaserede rådgivende udvalg, Kommissionen har, og mener, at disse bør have mere vægt end internethøringer. LO gør også opmærksom på undersøgelser, der viser, at arbejdsmiljøforbedringer betaler sig. LO er skeptisk over for, om Kommissionens invitation til medlemslandene til at bruge mulighederne for at undtage små og mellemstore virksomheder fra forpligtelser i EU-lovgivning i realiteten vil medføre færre byrder. LO henviser til et forslag om at undtage små virksomheder fra visse regnskabsforpligtelser. Slutteligt mener LO, at arbejdsmarkedets parter bør spille en central rolle, når interessenter høres.

6. Andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om arbejdet med smart regulering i EU, og der er generelt en positiv holdning til Kommissionens meddelelse.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter aktivt arbejdet med smart regulering i EU, som ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelser i Danmark. Regeringen støtter de tiltag, der er i meddelelsen om smart regulering og udvidelsen af fokuset til hele reguleringsprocessen, herunder anvendelsen og håndhævelsen af EU-regulering i medlemslandene

Regeringen hilser således Kommissionens meddelelse velkommen.

Regeringen støtter, at smart regulering sker ud fra en balanceret tilgang og handler om at øge kvaliteten i reguleringen. En øget kvalitet i reguleringen giver let og smidig administration i virksomhederne og øger deres efterlevelse, som dermed fører til højere beskyttelse. Regeringen lægger vægt på, at administrative byrder kun vil blive reduceret i de tilfælde, hvor det ikke medfører forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse ventes ikke at få direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger, ex post evalueringer eller fitness checks i EU kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark, men konsekvenserne skal vurderes fra sag til sag.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Smart regulering og derigennem omkostningseffektive løsninger vil have positive konsekvenser. Administrative lettelser for virksomheder vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens meddelelse har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget, men politikområdet bedre regulering har siden 2001 været forelagt Folketingets Europaudvalg flere gange bl.a. forud for møder i Rådet (konkurrenceevne og ECOFIN). Bedre regulering har senest været forelagt udvalget den 27. november 2009 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) og den 6. november 2009 forud for rådsmødet (ECOFIN).